

Regeringens rammenotat til EU Miljøspecialudvalget

BLY I PVC

Hørings svar fra PVC Informationsrådet, Plastindustrien og WUPPI

Vi vil indledningsvis understrege, at vi finder den korte høringsfrist stærkt kritisabel.

At EU-Kommissionen nu gennemfører et generelt forbud mod anvendelsen af bly også i PVC-produkter, der importeres til EU, er i vid udstrækning et resultat af det aktive miljøarbejde, som har fundet sted i Danmark den seneste snes år. Forslaget er et mønstereksempel på, at et lille land kan spille en stor rolle, når det gælder om at indføre skrappe regler til gavn for både miljø og sundhed.

Danmark har således spillet en stor rolle i den bæredygtige udvikling af PVC, som den europæiske PVC-industri har gennemgået de seneste tyve år. Det var i høj grad danske grønne organisationer og socialdemokratiske politikere som Ritt Bjerregaard og Svend Auken, der lagde pres på EU-Kommissionen i slutningen af 1990'erne. Det mest konkrete resultat blev det frivillige miljøprogram VinylPlus, som samler hele værdikæden.

Et af de vigtigste mål for VinylPlus har været udfasning af uønskede stoffer som netop bly, og at øge genanvendelsen. Danmark var det første land i verden, der forbød bly i bl.a. PVC, og det var i høj grad Danmarks fortjeneste, at et af de vigtigste punkter i VinylPlus-programmet blev udfasning af bly på europæisk plan, hvilket blev gennemført i 2015. Det nuværende forslag er således kulminationen på en succesfuld blysubstitution i Europa, hvor det nu også bliver forbudt at anvende bly som stabilisator i PVC i importerede produkter. Denne substitution har krævet dedikeret innovation og store investeringer.

Konsekvensen ved dansk holdning på EU-niveau

Den danske PVC-industri støtter fuldt ud EU-Kommissionens forslag, både hvad angår dispensationer og grænseværdier. Og vi er enige med den danske regering, når den siger, at den støtter forslaget, når det gælder det generelle blyforbud i EU. Men når det er sagt, så er vi meget uenige i regeringens holdning, når det gælder de begrænsninger, den plæderer for, hvad angår blyindholdet i den PVC, der genanvendes.

Hvis vi forestiller os, at Danmarks holdning til bly i PVC bliver realiseret i hele Europa, vil det paradoksalt nok få negative konsekvenser for miljø og klima. Det meste af den PVC der

genanvendes i dag indeholder bly. Det hænger både sammen med, at stoffet først blev udfaset i Europa for få år siden, og fordi de fleste PVC-produkter er kendetegnet ved deres lange levetid.

I dag genanvendes 740.000 tons PVC årligt i Europa, med et mål om 900.000 tons i 2025 og 1.000.000 i 2030. Genanvendelsen giver store klimafordele: Når man genanvender et kilo PVC, spares klimaet for to kilo CO₂, og man sparer 90 procent af energien i forhold til produktion af ny råvare. Desuden skabte PVC-genanvendelse i Europa over 1500 job i 2018.

Den genanvendte PVC erstatter ny PVC på markedet, hvilket i dag svarer til produktionen på tre store PVC-råvarefabrikker. Alternativet til genanvendelse er enten deponi eller forbrænding. På grund af PVC-produkternes lange levetid vil der i de kommende årtier opstå millioner af tons PVC-affald, som jo skal håndteres på en eller anden måde.

Vores ærinde er selvfølgelig ikke at argumentere imod regeringens ønske om et højt beskyttelsesniveau for mennesker og miljø. Derfor støtter vi selvsagt, at det kun er de af Kommissionen foreslåede artikler som skal undtages af forbuddet. Dette er i forlængelse af VinylPlus' holdning.

VinylPlus har løbende finansieret uafhængige studier af sikkerheden ved håndtering og brug af genanvendt PVC med nedarvede additiver. Konklusionen er, at PVC-affald med nedarvede additiver ikke udgør en risiko for hverken mennesker eller miljø, når det håndteres af ansatte på genanvendelsesvirksomheder, eller når det er på udendørs lager, udsættes for regn eller ved brug i nye applikationer. Allerede i dag anvendes genanvendt PVC kun i applikationer, hvor kontakten til mennesker og miljø er minimal, eller hvor det genanvendte PVC er dækket af nyt materiale. Fx i flerlagsrør, hvor det genanvendte PVC er anvendt i midterste lag og dækket af et helt nyt lag PVC.

Regeringens holdning kan sætte bremsen i for den cirkulære økonomi

Hvis vi anskuer den danske regerings holdning til genanvendelse af blyholdigt PVC i lidt bredere perspektiv, så mener vi, at holdningen kan få faretruende konsekvenser for udviklingen af den cirkulære økonomi. Forestiller vi os at den restriktive holdning som regeringen har til miljøskadelige stoffer i PVC, også skal gælde for andre materialer, så vil vi udsætte den cirkulære økonomi med mange, mange år.

Genanvendelse i Danmark frem for eksport af affald

I Danmark findes en velfungerende indsamlings- og genanvendelsesordning for hård PVC byggeaffald, WUPPI. Blybekendtgørelsen, der trådte i kraft i 2002 betød, at der ikke længere blev markedsført PVC-produkter med bly som stabilisator i Danmark, og heller ikke bly i genanvendt PVC var muligt. Det danske forbud mod anvendelsen af blyholdigt genanvendt PVC betyder i praksis, at det indsamlede affald eksporteres til andre lande, bl.a.

Holland, hvor det indgår som kernemateriale i trelagskloakrør. Danske virksomheder kan og vil arbejde for at anvende blyholdigt PVC-affald under de i forslaget stillede applikationer. Vi er således enige med rammenotatet, der skriver at "forslaget vil kunne have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser, da det vil muliggøre genanvendelse af PVC i Danmark." Der vil tillige være CO2-besparelser at hente ved ikke at skulle transportere affaldet mange kilometer på lastbil til eksempelvis Holland.

Konklusion

Som antydnet støtter vi helt op om den regulering, som EU-Kommissionen fremsætter i sit forslag. Vi ser meget positivt på, at Kommissionen vil umuliggøre import af blyholdigt PVC fra lande uden for EU. Denne regulering vil også komme Danmark til gavn, for vi har jo ofte set at blyholdige PVC-produkter trods forbuddet alligevel havner på det danske marked. Den nye forordning vil forhåbentlig sætter en stopper for denne import, der er til skade for de mange danske virksomheder der enten producerer eller forhandler PVC-produkter i Danmark. Derudover mener vi, at de i forslaget foreslåede undtagelser giver den rette balance mellem beskyttelse af mennesker og miljø og cirkulær økonomi. Omvendt er vi meget uenige i regeringens holdning, når den modsætter sig at artikler, der indeholder blyholdig PVC, kan være undtaget. Konsekvensen af dette vil være til skade for både klimaet, miljøet og samfundsøkonomien

Underskrivere:

Ole Grøndahl Hansen
Direktør, PVC Informationsrådet

Thomas Drustrup
Adm. direktør, Plastindustrien

Knud Jensen
Direktør, WUPPI